

Molnár Kitti: Ha egyszer tőlem messzire kerülsz

Novella az Egy estém otthon c. pályázathoz

– Osszátok meg velünk, mi volt az a gyerekkori élmény, amit egy dallam azonnal elő tudott csalogatni?

Csatornát váltottam. Sose szerettem, ha a rádióban zene helyett beszélgetnek, és különben sem érdekelt vadidegenek véleménye vagy története. Eleget hallgattam a munkám során őket.

Felcsendült egy unos-untig játszott sláger. Pirosra váltott a kereszteződésben a lámpa, mint mindig, ha erre jártam kocsival. Márpedig minden szerdán ide vezetett utam, és lám, minden alkalommal piros lett a lámpa. Csakhogy bosszantson.

Hallgattam a zenét, aminek kívülről tudtam a szövegét. Fekete bőrkesztyűbe bújtatott ujjaim önkéntelenül dobolták az ütemet a kormányon. Finoman szállingózott a hó, a főúton elhúzó busz játékos táncba kavarta össze a puha pelyheket, hogy aztán az aszfalt felett egy ujjnyira semmivé legyenek. Különösen hatott a havazás február végén, főleg, hogy a pár napja beköszöntött napos idő miatt már előmerészkedtek a tavasz hírnökei: a motorosok. Szürke ábrázatú emberek nyakukat behúзва vágta át az útjukat jelölő sötét-fehér csíkos zebrán. Egy fiatal anyuka fáradtan ballagott át a kocsik előtt; egyik kezében zöldségekkel, kenyérral és felvágottal megrakott szatyrot cipelt, míg másik kezével maga után húzta folyamatosan csicsergő, kisiskolás gyermekét a komótosan pöfékelő, öreg

Ikarusz busz felé. A gyerek egy boldog kiskutyát megszegyenítő energiával ugrabugrált anyja mellett, túltömött iskolatáskája minduntalan lecsúszott válláról.

Nem hallottam, de az édesanya gesztikulációjából láttam, hogy erélyesen ráförmedt gyermekére. Csendben, katonásan vonultak a buszmegállóba.

Mindenkinek elege volt a télből. Agyam tompán zúgott, mint tizenkét éves kisautóm fáradt motorja. Fülemben még ott csengett öt órákor beesett kliensem panaszáradata, és öklének dörömbölése az asztalomon. Hosszú volt a nap. Túl hosszú. Jót fog tenni egy este otthon.

Zöldre váltott a lámpa. Versenyzőket megszegyenítő módon indítottam, majd suhantam át a kereszteződésen. Minél messzebb akartam kerülni ebből a sötét, szomorú világból; az idegesen dudáló, vöröslő fejű sofőröktől; az életunt, buszmegállóban ácsorgó, vagy bambán, az úttesten átkelő emberek áradatától.

Visszakapcsoltam az előző csatornára, mert bár többet beszéltek, jobb számokat játszottak, mint a többi rádióadón. Egy régi rock szám szólalt meg. Meghallottam a refrénjét.

Ha egyszer tőlem messzire kerülsz,

S idegen arcok közt állsz egyedül,

Hazátlan magányodban sose feledd,

Én akkor is ott leszek veled!

Eszembe jutott a műsorvezető korábban feltett kérdése. És egy emlék. Tíz éves lehettem, öcsém úgy hét. Nyár volt. Leültünk az édesapánk készítette, különböző méretű fadeszkából összeácsolt lépcső tetejére, ami a kertbe vezetett a teraszról. Egyedül voltunk otthon, mert a szüleink bíztak bennünk. Egy háromlábú sámlira állítva az apánk régi rádiója recsegve ontotta magából a nyári slágereket. Öcsém, akár egy lusta macska, elnyúlt a legfelső lépcsőfokon, fejcskóját az ölembe hajtotta, lábait pedig lelógatta a deszkáról. Körbenéztem. Lustán, kövéren zümmögtek a dongók; fekete-fehér kandúrunk puhán lépkedett a megsárgult, kiszáradt fűben; Bodza kutya ütemesen lihegett a sövény alá kapart mélyedésben.

Megszólalt a dal, és hallottam, ahogy kisöcsém lélegzete egyre nyúlik, apró ujjai finoman mozogtak, mintha álmában ő maga játszott volna a zene gitárszólóját.

Lelassítottam, az előttem lévő autó balra akart kanyarodni. Az index ritmikusan villogó fényére bambultam. Az öcsémre gondoltam. Az öcsémre, aki nincs otthon. Lassan két éve. Elment Londonba, mint oly sok társa, szerencsét próbálni. A szerencse pedig mellé szegődött, így ott maradt. Láthattam ünnepeken, és nagyobb családi eseményeken. Beszélhettünk Viberen és Skype-on. De már nem tudtunk kiülni a kertbe, az azóta lecserélt deszkapallókra, és nem hallhattuk együtt a közös dalunkat.

Az autó bekanyarodott, és folytattam utamat. Már csak két sarok választott el a mi utcánktól. Újra felcsendült a refrén. Egyre jobban hiányzott az öcsém. Ajkamat harapdálni kezdtem, hogy uralkodjak érzelmeimen. Helyén kellett volna kezelnem az elválást, hiszen ez az élet rendje. Próbáltam pozitívan szemlélni a dolgokat, olyanokkal vigasztaltam magam, hogy mégsem Amerikába ment, csak ide a „szomszédba”, és minden héten beszélünk. Mégis voltak pillanatok, amikor nagyon vágytam a humorára, a mosolyára vagy csak a jelenlétére.

Megérkeztem az udvar elé. Jó pár éve már, hogy nem Bodza köszöntött, hanem a bolondos, vajszínű Marcipán kutya. Fekete-fehér, öreg macskánk pedig Bodza halálának napján tűnt el.

Marcipán a pofáján földöntúli örömmel, ugrándozva, a lefagyott járdán csúszkálva kísért a bejáráthoz. Zsivaj szűrődött ki a tölgyfa ajtón keresztül, és mielőtt lenyomhattam volna a kilincset, magától kinyílt. Csillogó szemmel, elmaradhatatlan kötényével és mosolyával az arcán jelent meg a küszöbön édesanyám.

– Hallottam az autó hangját! – nyomott egy puszit az arcomra. – Van egy meglepetésünk!

Ledobtam magamról az előszobában a kabátom, miközben szemem sarkából láttam, hogy Marcipán besompolygott anyu háta mögött a házba. A hangzavarban nagyjából még hat ember hangját tudtam kivenni. És egy kis rock zenét.

Beléptem a tágas, világos nappaliba, ami össze volt nyitva az étkezővel. Az otthonunk lelke. Az állandó rendetlenség, a világos bútorok, a szétszórt könyvek, a munkásruhák, a gyerekjátékok és az örökös zsvajj jelezték: itt mindig élet van.

A hatéves unokaöcsém a vele egykorú szomszéd kislánnyal játszott a nappali közepén. Egymás mellett ültek; a kisfiú éjfékete haja és kislány szőke, hosszú fonata tökéletes ellentétet alkotott. Cinkos mosollyal az arcukon, vált vállnak vetve takarták el a felnőttek elől Marcipánt.

– Már azt hittem, sose érsz ide! – hallottam édesapám mély, szeretetteljes hangját. Fatörzs vastagságú karok öleltek át, amelyet szúrós puszi követett. Mélykék szeme őszinte vidámságot tükrözött.

– Én is azt hittem! De már jó itthon! – öleltem át a nyakát.

– Szia édesem! – keresztanyám szépen manikűrözött kezét kötényébe törölgetve közeledett felém, mosolya megdöbbentő hasonlóságot mutatott édesanyáméval.

– Szia szomszédasszony! – hallottam a kórust apám háta mögül. A szomszéd és a felesége le se tagadhatták kislányukat: a férfi rövidre nyírt haja és nő vállig érő, kleopátra frizurája aranyló búzamezőkre emlékeztetett. Mindketten az ebédlőasztal fölé görnyedtek, szintén kötényben. Akkor láttam meg, mi is volt az asztalon.

– Anya, említettél valami meglepetést – ráncoltam a szemöldököm.

– Igen, igen! – bukkant elő édesanyám a konyha mélyéről. – Képzeld hamarabb érkeztek meg a csirkék vidékről! Mind a harminc darab!

– Harminc darab – ismételtem megsemmisülten.

– Jó, hogy jöttél, mert akkor hamarabb fel tudjuk dolgozni őket! – vigyorgott apám.

– Ugye, milyen jó, hogy jöttél? – kacsintott keresztanyám. Észrevétlenül a derekam köré kanyarított egy kötényt.

– Mi is jöttünk segíteni, mert hát ilyenek a jó szomszédok! – bólogatott a szomszédasszony.

– Bizony, hogy milyen jók! – emelte fel a szomszéd a pálinkás poharat.

– A kezed járjon, ne a szád! – csapta hátba apám nevetve.

Anyám kihasználta pillanatnyi sokkomat, és asztal mellé kísért. Takaros halmokba rendezték a már feldolgozott csirkék különböző részeit.

– Csomagolhatsz és címkézhetsz! – trillázott anyukám, mintha csak azt jelentette volna be, hogy előrébb hozták a karácsonyt.

Váratlan súly nehezedett a két karomra. A szomszéd kislány és az unokaöcsém belecsimpaszkodott a kezembe.

– Jössz velünk játszani? – kiáltották egyszerre.

– Majd később, most nekünk segít – terelte őket arrébb keresztanyám.

– Hova a francba raktam a kést! – mordult fel a szomszéd, majd a következő pillanatban ízes káromkodással kotorta le a keresett tárgyat az asztról.

– Vedd fel, mert veszélyes a gyerekekre! – kiáltotta a szomszédasszony.

Előre láttam a katasztrófát. Apám és a szomszéd egyszerre hajoltak le a késért. Fejük hatalmasat koppant a másikén, a szomszéd szitokáradatába édesapám is bekapcsolódott. Ismét megjelentek a gyerekek. Visongva versenyeztek az asztal körül a gurulós puffokkal.

– Nem kapsz el, nem kapsz el! – sikította a kislány.

– Menjetez innen, ne itt vonatozzatok! – kiáltott keresztanyám, és eléjük állt. Hiába. A gyerekek kacagva tértek ki az útjából. A zűrzavart kihasználva Marcipán a nappaliból az ebédlőasztal alá osont.

– Hinnye, erre kell valami fejfájás-csillapító! – dörgölte fejét apám.

– Én is pont erre gondoltam! – vigyorgott a szomszéd, és serényen töltött két kupica pálinkát.

– Én a bakter mondom, hogy a vonatok tolassanak vissza a Nappali pályaudvarra!

– kiáltotta anyám, és cirokseprűvel irányította el a folyamatosan nevetgélő gyerekeket.

Fekete orrocska jelent meg az asztal túl oldalán.

– Marcipán! Ne! – kiáltottam, de még a köztünk lévő táv feléig sem értem, a kutya már lerántott az asztalról egy egész csirkét és diadalittasan rohant el vele a bejárati ajtó irányába.

– Marcipán! Pfuj! Köpöd ki!

– Mindenki a kutya után! – kiáltotta a szomszédasszony.

A felhívást a gyerekek is magukénak érezték. Visongva kergették Marcipánt, aki a csirkét lóbálva ugrándozott el a feléje kapó kezeiktől.

Igyekeztem elállni a kutya útját, aminek az lett az eredménye, hogy lendületből felborított. Két poharat vertem le a konyhát az ebédlőtől elválasztó pultról. Csilingelve törtek össze a hófehér kövön.

– Jaj, a gyerekek belelépnek! – kiáltott fel egyszerre keresztanyám és a szomszédasszony.

– Te mocskos dög, megállj! – üvöltötte apám a kutyát hajkurászva.

Felültem, szememből kifújtam egy kósza tincset. Egy kérdés furakodott be az elmémbe: vajon másoknak is ilyen egy este otthon?

- Jól vagy, szívem? – guggolt le mellém aggódva anyukám.
- Sose félt! – erőltettem magamra egy vigyort, miközben könyökömbe éles fájdalom hasított.

A pár pillanat alatt kialakuló káoszban alig hallottam meg a halk kopogást a bejárati ajtón. Feltápáskodtam. Félrecsúszott kötényben, a pultba beütött könyökömet dörzsölve vágtam át a nappalin. Kinyitottam az ajtót. A zsanérok nyikorgására Marcipán irányt váltott, és a szomszéd lábai közt átbújva rohant a bejárat felé. Továbbra is erősen tartva a csirkét, villámként száguldott el mellettem. És a küszöbön álló testvérem mellett.

Öcsém egyik kezében számtalan utazás jegyeit magán viselő, ütött kopott bőröndöt tartott; másik kezével kivette fülébe dugott fülhallgatóját. Mosolya fáradtan terült szét fiatal arcán, mint azoknak, akik több órás utat hagytak maguk mögött.

Apám és a szomszéd szitkozódása, a nők kiabálása és a gyerekek kacagása mellett is meghallottam a nyakában lógó fülhallgatóból kiszűrődő dallamot: Ha egyszer tőlem messzire kerülsz...